శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీ సీతా లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేత

శ్రీ రామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

ఉత్పలమాల - చంపకమాలా పద్యములు

శ్రీ రామాష్టోత్తర శతకము

శ్రీ రఘువంశవారినిధి, శీతమయూఖ రసాత్మజామనః
సారస సారసాప్త నవసారస పత్ర విశాలనేత్ర సం
సార పయోధి పోత విలసత్తపనీయ దుకూలధారి భూ
భారక నివారణా పతిత పావన భక్త మహేంద్ర సేవధీ ॥ 1

ఆరయ రామరూపమున నందిన సుందరతా సమృద్ధిసే
తారమణీ లలామమె మనంబునఁ జేరి భజించెఁ గానియే
నారులు సన్మునీంద్రులును నాక నివాసులు నారసారకుం
గోరిన నాడు సారస ముకుందనె భక్త మహేంద్ర సేవధీ ॥ 2

నినుఁ గని దండకావన మునిప్రవరుల్ వెసదాసి రామయన్
తను వొసఁగ దానిమూఢ పరితాపమునా అఁగఁ గౌఁగిలించి చుం
బన ములానదని మూర్ఖిసుచును, ఖిన్నరి మున్నధమున్నయుండవై
చను నినుఁ గోరె కనిన - నానలు భక్త మహేంద్ర సేవధీ ॥ 3

పచి మునిప్రభామ ముల పానేరులఁ జంపి భుజించు నట్టి మా

శ్రీ రామాష్టోత్తర శతకము

శంచుఁడు నీ సురూపమును దక్కినమోహము చేతఁగాదనీ
రాచతనంపు వైభవము, రాతిని బత్నిగఁజేసె భూరిభ
క్తాచరణంబులేనికడ, నాఁడెను భక్త మహేంద్ర సేవధీ ।4

జానకితోడనీవు వనవాసవ్రతము సన్నిధి నిద్రఁబోవఁ బ్ర
జ్ఞానిధులైనయాసువరుని, చారులు మెల్లని నికపాయమే
మైనను మిత్రనందనుఁడు, వేఁడు లానక్కు దరంచుఁ గాచిర
యాన్నినుఁ గాంచు మోహమున, నచ్చెతభక్త మహేంద్రసేవధీ 5

మానుషమాంసముం దినుచు, మానిజనంబులబెంతఁ [illegible] శిష్ట
లైనభయంబుఁ జూపి వివిధాధవరశాలలు పాడుసేయుచుం
బూనిమృగంబులం దినుచుఁ బొల్పెడు శూర్పనఖావధూటి రా
మానినుఁ బొందఁ గోరి బ్రతి, మాలెను భక్త మహేంద్రసేవధీ 6

వాలినినీవు కూల్చితను, వార్తనాకేద వినినంతలో మహో
భీలగతిన్నటించు పృథుశపించు తలంపునవచ్చి తావకో
దేవిల వయస్సురూపములఁ, దిప్రేకి మోహము (జెందియక్క
చెం।
తాలుసుతించెఁ జిత్రముగదా నిజభక్త మహేంద్రసేవధీ 7

మానులకాసఁ గొల్వనర, మాంసము వెలక్ష్మ నిశాచరాంగనా
మానసమందు మోహపడి, మానవ తిక్కుఁ దలంచి వచ్చెన

శ్రీరామాష్టోత్తర శతకము

పాపిన శకాంతకుక్ మదనవాంఛనాసంగిన భోయగంబురా
మానెనరావ్వనిల్లుమిద. మామడిభక్తమహేంద్రసేవధీ! 8

సుందరుడైనపూరుషుని జూచిన వామవాము సంభవించుభా
మిందరు కౌజనంబులకు, మోఘముగాదిది నిశ్చయంబు ని
యుందము గాంచు పూరుషులు కందుబుషిచ్ఛలుకుక్ జనించునా
నందము మోవహా ముక్తలభి, నచ్చునిత భక్త మహేంద్ర సేవధీ! 9

ఆరువలకుంగ వంద్రులక్సనా క్రితబోధకులై చెలంగునా
చార్యులకుక్ శ్రుతిస్మృతి విశారదులైతగు [illegible] కోవిదాళిక
ధీవరులకాజిశూరులకు వామలకుక్ భవదీయ దివ్యసాం
దర్శము మోహమిచ్చునుగదా నిజభక్త మహేంద్ర సేవధీ! 10

కంతు సనకప్రసులిచ్చుబుతు, కారకుడైన వసంతు దూతిహో
హాంత కనందనుండు గుజు యంతుని జేరితి రస్యరించి
నాఉంతలు వేషడుంగులకు, నట్టులవృత్తి వహించు తావకా
[illegible] త్వంతసురూపమెన్న దరమా నిజభక్త మహేంద్ర సేవధీ! 11

ఫలదళవల్లరీకుసుమ పల్లవపుష్పరసాదియుక్తమై
వెలసెండదూత్కరంబు ప్రభ, విరచె నద భ్రఘురీప్రవాహముల్
మేలగమియొందు మేఘములు, మాన్యయిచ్చెసు వృష్టి రామని
వాలసినచోట మానసులకు నాప్పుడ భక్తమహేంద్ర సేవధీ! 12

శ్రీరామాష్టోత్తర శతకము

నీవు చరించువేళలవ, నిక్కమ్ముగ మలవేస(జూపె ముందుగా(
త్రోవలు పన్ని మూకతమి తోడగ అడ్డలు విప్పి మాయయున్
వ్రాతిని దఁ బట్టెఁదరు పాలి శయించెడు చోటు మాత్రన
త్రోవ లివ్రాత్పైన నందరు గ్రాదానిజ భక్త మహేంద్రసేవిత 13

భూతములన్ సృజించితల(పలనెఅవేర్వి దులం(చువౌను
నాతను ధారులున్ నిను(గ, నంగ జనించు మవే సురాగమా
పోతువు చేత సీతయు ఋులేగ(జు మాయని వన్న జంతుసం
ఘాతము(జూపె మార్గమును(గానల భక్త మహేంద్రసేవిత 14

నీవచన ప్రభావములు, నీసుగుణాంబులు నీ పవిత్ర పా
ద్యాప వము శౌర్య ధైర్యములు, ప్రాయనిరూఢి విమర్శ(జేసిల
క్ష్మణవరు(డెంచనెంచి మదిసత్వవిహారేంద్రు(డు నీ నిమిత్తమో
వాని విహారేంద్రు మోక్షము నొసంగితి భక్త మహేంద్రసేవిత 15

తామస రాజసంబులను సాత్త్వికయందాల(గం(జేసిని
తాన్వ మలస త్త్వ యుక్తు(డను నట్లానరించిమ దాశయంబు నేఁ
నేమహానీయ దివ్యపదవి రజయుగ్మము నిప్పరావవే
రామధరా సుతా హృదయ రంజన భక్త మహేంద్రసేవిత 16

శ్రీరామాష్టోత్తరశతకము

సీతకు భీతిఁ గూర్చి చివర్సించిన దుష్టవిరాధు బాహాసం
ఘాతముచే వధించి నర్కన ప్రదశాపము వాపినట్టి నీ
వితతచిమన్నకోరథము, లెల్ల ఫలింపఁగఁ జేయవయ్య రా
మా తపనీయచేలకను, మాకృప భక్తమహేంద్రసేవధీ ! 17

నీవటు వింజరించుతఱి, నిన్నను లక్ష్మణు మ్రింగఁ గోరిదు
ర్భావముతోడ డాసిన కబంధుని శాపము వాపిదేవసం
భావితుఁ జేసినావు నినుఁ బాయకకొల్చు మెదియకష్టరో
గావళిఁ బాపవె మిభర, మా నిజ భక్తమహేంద్రసేవధీ ! 18

పదియును నాళ్ళ వేలబల, వంతుల రాక్షసులన్ వధించియా
పదలకు నగ్నమై వగచు, భవ్యమునీంద్రులఁ బ్రోచినట్లు మా
కొదవిన దుర్దశామయము, లూర్జిత పాతకములన్ నశింపఁ జే
సెదయను బ్రోవుమయ్య నతులన్ ప్రియభక్తమహేంద్రసేవధీ ! 19

ఖరుఖలదూషణుం ద్రిశిరు, గాఢశరంబులఁ గూల్చి సన్మని
శ్వరుల మనస్సులం జల వి, షాదమడంచి బహూకరించిన
ట్లురసిమదారిమయారివల్జి నాళిపారించి సరోజనాభ నీ
చరణసరోజచింతనము, సంఘము భక్తమహేంద్రసేవధీ ! 20

పతికృతశాపదోషమునఁ, బాడుశిలాకృతిఁ గాంచి భూతసం
పాతలకుఁ గానరాన జ్ఞయు దాటవిలోఁ బడియున్న మౌనిరా
ట్సతికి సురూపమున్ సకల, సౌఖ్యములిచ్చిన తావకీనపా
దతల పరాగమున్ మదిని, దాల్చెద భక్తమహేంద్రసేవధీ ! 21

శ్రీరామతారకశతకము

గరితనుబ్రాసినొతము(డు) కొంతునీవిడియు మాల్యయుంబర
స్వరవిరవ ప్రాచేవగవ(, బృస్తరతక్వదలించి మారికాం(
పురమును దిర్చిసౌఖ్యములు) పొంద(గ(జేసియు శస్సు(గన్నని
చరణపరాగముం దల(తు) సారెకు భక్తమణీంద్రసేవధీ 22

సురపతి దేహముం దనిరి) సోయగమే దిశిలాత్వమొందిమే
దురతర దుఃఖమొందినవ) ఘోటిభవత్పదధూళిచేత భా
స్వరతనువొందెనన్న సుర) పాళికినీకును (దారతమ్యమే.
స్వైరతఫలించెనో తెలియ(గా(దగు భక్తమణీంద్రసేవధీ 23

కలువల జేని(బొందివగ(, గాంచెను తారహరేంద్రు (బొందినిం
దెలెనాసె మున్నవాల్యశుభ) దాయక కల్మషు(డైననేళని
స్థలమిరమించి గోపసతు) లందరికేరితి మోక్షరాజ్యముం
దెలియ(దసుక్ఖవన్మహాము) ధీరులు భక్తమణీంద్రసేవధీ 24

తావకభృత్యు(ఖైచెల(డు) ధాత్రుసిరసులు(గొల్చు పాయునా
నావిధభోగభాగ్యములు) నారతముంగనుచుం డె(గాంచిన
సేవకు(డైననేని యటు కృశించుటకొక్కు దేవేల భూ రమా
దేవులనేలునీకు(గల) దేకొద భక్తమణీంద్రసేవధీ 25

అప్పులు సేయుశ్రీ లమ్మదన్నయు లేడు తరాలనుండి నే
నిప్పుడు చేయు(గావలసె) నేగతినైనను(దిర్చు(జాలనే
రొప్పుప(గనిపధాంబుజద్వయుల లాశ్రితతీరవమాతొనిల్చెంతుమా
యప్పుతీయంకరింపుకన) నాంబర భక్తమణీంద్రసేవధీ 26

శ్రీరామాష్టకశతకము

విత్తము గౌరిమానములు, వృత్తులనేకములున్నచుండగా
విత్తము దాత్రధాన్యములు, విద్యయు వాసము కాపటాదులన్
సత్తయునేవెచుమ్మనియు, జప్రము తావకపాదనరజా
యుత్తమ మనస్సుతోఁ దలఁతు, నచ్చుత భక్తమహేంద్రసేవధీ 27

భూపతి భార్గవ్యైశ్వసము, పొందిన భూమిని దైన్యమొందినా
చున్నైపరయైధనార్థమురు, సన్నిధికేగిన భర్తనెంతయో
లోపము వచ్చునట్లు ధర, లోభపదాశ్రితులన్నగాల్వగా
శ్రీపతినేకసారవము, చేకుఱు భక్తమహేంద్రసేవధీ 28

దండము రాఘవా దశర, ధప్రభునందన తావకీనకో
దండము దుష్టశాటయము, దండము పాపసరోజమత్తవే
దండము ఘోరకిల్బిషవి, తాననితాంతరుజాతమిస్రమా
ర్తాండము నైవెలుంగుమునగ, దానిజ భక్తమహేంద్రసేవధీ 29

ప్రాణిచయావనా పతిత, పావన తావక దివ్యధనామము।
గ్బాణము వైరిసైన్యయము, బాణము శైలచరచ్ఛటాతను
త్రాణము కింకరాళికిని, ధావము మానిజనావరాళిమత్రా
ణము గా వెలుంగుమను, క్షిప్రద భక్తమహేంద్రసేవధీ 30

దారుణదర్పు రాగవన, దారవాత తావకవర్షు బద్ధతూ
ణీరము నష్టయాశుగఘ, జోష్ట్రితే మార్జితశత్రుసైన్యసం
హారము పాపసంఘహరి, హారము రోపవినాశితాఘు భూ
భారము పారసంస్రవము, పాత్రము భక్తమహేంద్రసేవధీ 31

వారకతోల్లినవు బలు, వత్రిపుద్రైత్యచముా సముావాసం
వారమును సృష్టి తెల్పుగాని, నందున చూరకవరశాబ దత్తమై
నిరమణీయపాదమున, నిల్పుడు(గాంచి వెలుంగుగండేపం
దారము మాకొసంగెడు(గదాని భక్తమణీంద్ర సేవధీ! 32

సురనరుడాసురోరగవ, సుప్రమథాధిప సిద్ధసాధ్యషి
చరనరసువస్వసాధులను, సర్వవిధాల నభేద్యమై భవ
త్పురుచిర దేహమండలరు, చక్రరణారంగమునం దూ(రో(చుభా
స్వరకవచంబు ప్రోచు నని, శంబును భక్తమణీంద్ర సేవధీ! 33

ఖరకరకాంతిసన్నిభము, కర్ణశయుక్తము వైరివాహినీ
హారణము కోశసంస్థితము నా హావదిప్తము మూల్యహాటక
త్సరుసముపేతము క్నిశిత, ధారకు సద్యముగా భవత్కరాం
బురుహమున క్వెలుంగునసి, ప్రోచును భక్తమణీంద్ర సేవధీ! 34

నిసతులారమాధరలు, నీసుతు(డాదిమ సృష్టికర్త నీ
వాసర లేశ్వరుండవటు, లయ్యు భవన్నిలయాభివృద్ధికా
యాసము [struck] సెందు చుండ(గ(ద) దక్షము చాలిన విత్తమాయవే
లాసము కారుష్వమయ్యె ఘన, లాలస భక్తమణీంద్ర సేవధీ! 35

పసిగదకామధేనువాక, పాదపమేగద కల్పకంబు నీ
రసశిలయేగదా త్రిదశ, రత్నము వానివిధాన మాపుకా
వ్యసనములన్ హరించి వివిధార్థములం గృపతో డనిచ్చు సం
తసము న(గూర్పవే పెశుభదాయక భక్తమణీంద్ర సేవధీ! 36

శ్రీరామాష్టోత్తర శతకము

స్థావరభావమొందియొక స్థానమునందె పరుండియుండిని
జ్ఞవగతింజెలంగు నవ్యసవఘులుత్తరదిక్పతిక్ సదా
ప్రీవ(గ(జ్ఞాతెభోగపరిపూర్ణ. ని(జేసి రమాధిపుండవై
యావులాసంగి [struck] యాశ్రితులనేలవా భక్తమహేంద్రసేవధీ 37

దానవిధానమై నవసు ధావరులుండెడు నాలమందున
స్నానులు వారి(జేరి బవ్య మానము గాంధనరాసులొందినా
నానియమంబులాప్ప నవ్య నంబులా నర్చిరికాని మాధ్యులక్
నేనెనరున్న చో(జలుప నేర్తురు భక్తమహేంద్రసేవధీ 38

తెలియకమందుగాను మెస(గ్రి తెచ్చిన యెంగిలిపండ్లు మాత్రవే
నలరి భుజించి యాశ్శబరి కప్పుడె నమృతంబొసంగినా
వలఘువదాన్యశేఖరు(డవై పరమాత్ముడవౌటచేత సన్
త్పలబలము నొగెంచెద వె, కోవిద భక్తమహేంద్రసేవధీ 39

ధిరతర భక్తి నాక్షతుల సేదశమైన లతాంతమైనసం
పరనేకమైన భూరిరసవత్ఫలమైన నొసంగువానినా
దరమున(గాంచి యుత్తమపదాసిరులం గరులక్ష్మయాంబ
రాభరణాధనాపవర్గములు(బావనభక్తమహేంద్రసేవధీ 40

ఘనతరరాజ్యలక్ష్మినిటు(గ్రైకొను నిచ్చితి(గాన(గానకుం
జనుముకు మారనా యనిన(జయ్యనె(దంత్రి కెరాజ్యమిచ్చినా

శ్రీ రామాష్టోత్తర శతకము

[illegible]

[illegible]

[illegible] 41

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 42

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 43

శ్రీరామాష్టోత్తరశతకము

వనములనేనికష్టములఁ, బారత మొందితి విట్టి పుత్రుఁడే
జనకు ననుభవించునను, జానకిభక్తమహేంద్రసేవధీ ॥ 41

జనకుఁడు మేను వాసినను, జయ్యన సోదరుఁ డేగుదెంచిన
మును మునివృత్తి సౌరకుఁ దమోఘుని సమ్మతులాచరించియే
కానుము దేని స్వరాజ్యమని, కూర్మి వచించిన సేవ చరింపవా.
తనికెడి నాడ వెంతటి వ, దాన్యత భక్తమహేంద్రసేవధీ ॥ 42

నిపుపినాకచాపమును, నెరుపన త్రుంచకమున్న దాసినా
నావసుధాధిపులవేగపునంజనిరెత్తఁ దరంబుగాకనే
తాడకవే దలావలికెఁ, దాలిమినెత్తునటంచు వింధుమా
చేవకు సాటిరారచిలఁ, జేవలు భక్తమహేంద్రసేవధీ ॥ 43

తనగురు పముందునను, దానికిఁ గోపముఁ జెంది ధిక్కరిం
చిన జమ దగ్నినందనుని, జేరితదీయబలంబులాఁగికొం
చిన నన తఁ దద్భుతంబుఁగాని శ్రీవారివంచు నుతించియున్నెగ
కృపనిధికే శిక్షమందగుచు, భాసిలు భక్తమహేంద్రసేవధీ ॥ 44

తావకచాపకౌశలవిధానమునుం బరాక్రమంబు వి
ద్యావిభవంబు సత్యమును, ధర్మము దెల్పను తాతకేయుఁడో
రావణుతోడఁ గానియుస్సారగమూలౌ నినుఁ గాల్పడయేడు
రాఘవ నిధానమఁ డౌటమిలఁ, భంజన భక్తమహేంద్రసేవధీ ॥ 45

శ్రీరామాష్టోత్తరశతకము

ఖలుఁడగు నయ్యకంపనుఁ డశానాకయుద్ధమునందు నీ మహా
బలముదు విక్రమక్రమము మ్రపోగ [illegible] గ్రుచ్చి స్తుతులఁ జ్రుహొంచిని
హలముగ రావణాసురుని సన్నిధిఁ దెల్పెనుగా నిన్నే పదం
బులఁ బడి మోక్షమందుటను బూనడు భక్తమహేంద్రసేవధీ 246

జనవరుఁడౌ నకంపనుని చందమునర్కులు దైన తాటకే
యుని నగతిఁ గాంచె నయ్యసుర యానులు తావకసుప్రభావమున్
ఘనముల దెల్పుచుండె దరు గాని భజింపరదేమి చిత్రమో
దినకరవంశవార్ధి సితదీధితి భక్తమహేంద్రసేవధీ 247

రాజకులాబ్జగణ్య దినరాజసుతాఖిలరాజ్యధామరు
రాజకుమారకాలమృగ రాజపరాక్రమ ధుర్యపావని
రాజముఖావలేపతిమి రధ్వమహీరమణీ మనోజనా
నాజనపోషకాఘచయ నాశన భక్తమహేంద్రసేవధీ 248

రామహరే నిశాచరవి రామహరే మునినిర్మలాశయా
రామవసంతకాల రఘురామహరే జగదీశజానకీ
రామహరే పరాక్రమధురంధర సింధుగభీరయంచు నీ
నామము సన్నుతించెదసు నాతన భక్తమహేంద్రసేవధీ 249

ఖరుని వధించి దూషణుని కంఠము ద్రుంచి త్రిశిరున్ నాజిలోఁ
బారిఁగొని యవ్విరాధు పలాభు గ్రోవ్రుఁ జంపి కబంధదైత్యు సం.

శ్రీరామాష్టోత్తరశతనము

పారణమొనర్చినట్టి భవ దాసుగ జాలము మామకాఠిన
వ్వారముల(గాల్చు(గాంత సురవందిత భక్తమహేంద్ర సేవధీ 50
సరవి(బదాఱు వర్షములు) జనన్నమొనర్చిన గోలభూర్యమహా
త్తరబలు(డైన దుందుభిని() దత్ప్రియసోదరు(జంపి గర్వియై
పర(గెడు వాలి(జేరి సుల)భంబుగ(గూల్చిన నీశరంబు భీ
కరరిపులన్ వధించి మము(గావుత భక్తమహేంద్ర సేవధీ 51
క్రూరతమూఁడు లోకముల(కున్ వెత(గూర్చి [illegible] సురాసురాళిపై
వైరము(బూనగల్గిన కరు)వంబున మాటి నకుంభకర్ణునిన్
బోరున(గూల్చు దానవుల(బ్రోచి జగంబుల(గాచినట్టి నీ
భూరిశరంబు మేలుపలు(పున్ నిజభక్తమహేంద్ర సేవధీ 52
కాలిచిన కింకరావళికి() గాంగు పౌరణ్య వియుగా(జేలంగు(గే
వలముగ రామచంద్రు(డని) వాక్ సుచుందురు సారవర్ణుల
ఖిల మిటు నిక్కమొప్పు(గను) పట్టుమ. నేటికి సంశయంబు వే
తాల(బిసు ఖంబులి మున్క(లుప)తోపగ భక్తమహేంద్ర సేవధీ 53
జలనిధి దాటువేళ సుర(సరవడి గెల్చిన వేళ సింహకన్
గెలిచిన వేళ లంక(బరిశోధించి వధించిన వేళ నాంజనే
యులను సహాయమై పరజ(యోన్నతి నివ్వన(గూర్చి) నావుగా
కలవియకేశ మాత్రు నను వాయు [illegible] వి భక్తమహేంద్ర సేవధీ 54

శ్రీరామాష్టోరశతకము

అనుమునివిద్యయుఁ బలము, నాతనిచాతురి నీతియుక్తులున్
ఘనతరశౌర్యధైర్యములు, కమ్రతరాశయభావముల్ ఘనా
ఘననిభసింహనాదగర్జనము, ఖ్యాతి వహించె నీపదాబ్జముల్
కనివినుతించుటా శుభ, కారణ భక్తమణీంద్ర సేవధీ 55

తనియక రావణాసురుని, ధామమునందు మెలంగు తెవలో
యున విలసిల్లు నాంతలను, యంబునఁ గాంచి విరాగయుక్తతై
మనఁగల ధీరుఁ డంచు హను, మంతునికంగుళీయము నిచ్చి వే
పనిచితి ముందె జెంగిఖిల, భంజన భక్తమణీంద్ర సేవధీ 56

వెలమిని శింశుపావనిజ, మైథిరాసుతఁ గాంచు వేళని
శ్చలుఁడగు నాంజనేయు నక్షసాంతమునందు జనించు యాచనా
బలపరిమాణమిట్టిదని, పల్కవశంబె తదీయ నైపుణం
బలవదెఁ బో భవత్తరుణ్యానందుటు భక్తమణీంద్ర సేవధీ 57

బలిమి నశోకనిష్కుటము, భంగమొనర్చిన వేళ రాక్షసా
వళు లెదిరింపఁగాఁ దటిమి వచ్చి వధించిన వేళఁ బర్వతా
వళులఁ బగుల్చు కాలమునఁ, బావని నీదయ చేతఁ గాదని
స్త్రలజయమొందెనద్భుతము, తో[illegible] భక్తమణీంద్ర సేవధీ 58

శస్త్రమయోకదానవులఁ జంపవశంబె పరప్రయుక్తవి
ధస్త్రము ధిక్కరించిమననా నెదశాస్సునె యిచ్చి గోష్ఠిలో

శ్రీ రామాష్టోత్తరశతకము

శాస్త్రవిధుల్ వచించుటకు శక్యమె మారుతికేని భవత్ప్రవా
యాస్త్రముచేత నట్లు జయమందెను భక్తమణీంద్ర సేవధీ 59

వాతజు వాలమందసుర వర్గములగ్నిఁ దగుల్చు వేళఁ బల్
శీతలుఁ డయ్యె నగ్ని రఘుశేఖర నీమహిమంబు భూతధా
త్రీతనయా ప్రభావమును రక్కసి ద్రోవగఁ దావవాత్రితుల్
పాతచరిత్ర వైయసము పొందర భక్తమణీంద్ర సేవధీ 60

ఇంద్రవిరోధి లంకను దహించెడు మారుతిఁ గాంచి సూర్యుఁడో
యింద్రుఁడో యయ్యుపేంద్రుఁడో నగేంద్రుఁడొ కాలుఁడొ భూమిదాల్చునా
గేంద్రుఁడొ వీని నేలెడు మహావరుఁ డెంతటి వాఁడొ యంచు దై
త్యేంద్రులు సన్నుతించిరి కృపాకర నిను భక్తమణీంద్ర సేవధీ 61

గనిగల మానికంబు నతిఁ గన్న దుమక్కర విపుత్రుఁ గొల్చిన
యన్నను మనసానఁ బట్టిన మృవార మణీరతి నా సన్నిభావియం
దని శేషు బహ్మాదులఁ గుమంచు వరంబు నాసంగినావు నీ
కనికరమెందు వారు సిరిఁ గాంచెర భక్తమణీంద్ర సేవధీ 62

అరయు జగన్నివాసము కుఁదా వయ్యును మార్గ ప్రభావమును సా
గరుని నుతించి పుష్పలమ్ము గాంక్షర కాగతిఁ జేసి మూడు వా
సరములు సన్నుతించితి వి[illegible]స దవచనంబులఁ గాని వాడు పా
మరుఁడు గుటుంబ దలంపఁడును మానిను భక్తమణీంద్ర సేవధీ 63

శ్రీరామాష్టోత్తరశతకము

జలనిధిపై నిశాతశరసంచయమేయుచు దయవహించిచే
జలములు తప్తమయ్యె జలజంతుసమూహము సచ్చె తెల్లనా
మలపు డిభ్రమత్తుడై వసధి కొల్చెగదా నినుదండనాథుడై
యలరు మృదుస్వభావమును గాంచు భక్త మహేంద్ర సేవధీ 64

కౌతములు తావకాజ్ఞ గని కొండలు తెచ్చుచు కొండలబ్ధిపై
నాతతరీతి దేలుచు మహోత్తర జన్మమునందు దైత్యులం
గోతులు సంహరించుచు రఘుప్రవరా భవదీయ శక్తిగా
దాతలు పీపోసి చూడ సుమదాయక భక్త మహేంద్ర సేవధీ 65

ఘనతరధాన్యరాసులను గానన పాలిత నేక శైలప
త్తనములు కర్ణజలంబులను దామ్రకరూప్యమణి సువర్ణవ
ర్తనమున నాది హేతువను దారుణి నీసతియై భజింప
తనులకు వేయి దిక్కు గల దానిజ భక్త మహేంద్ర సేవధీ 66

అరయగ సర్వతాపసస్సురాసుర మర్త్య పురారి దేవతా
వరదిగధీశచంద్ర దినవల్లభ పద్మభవాది వైభవ
స్థిరమున నాది హేతువగు శ్రీసతి నీసతియై భజింపగా
వ్వరికె వరవర్ణ్యులకు భర్తలు భక్త మహేంద్ర సేవధీ 67

అలఘుమహీసమూహకలితాద్భుత దివ్యఘనాసహస్రముల్
వెలయగ వేదశాస్త్రములు విధులకాదిమహోత్తువైనచి
ల్ఫెల యెకిమీడు వానుపయి వావిరి నిన్ను భజింపుచుండ నీ
ల్లులెవని గొల్చి కాంతురవి భూతులు భక్త మహేంద్ర సేవధీ 68

శ్రీరామాష్టోత్తరశతకము

అమలతరశ్రుతి ప్రకర, మంగముల్లై విలసిల్లుచుండగా
నమరులు నింద్రయుక్తముగ, నాజి జయించి సుధర్మవారించి లో
కముల యశస్సు గాంచిన ఖగప్రభుడ్ శ్రీమనిస్వర్గ గాత్ర్యను
త్రమముల కుసేవ్యమొండుగలరా నిజభక్తమణీంద్ర సేవధీ ? 69

శివనాకనారిలో సగమ్ము సేసి విరించిని వావిధవ్వున
క్ష్మవమతి చేసి నింద్రుజరకా యుధరూపుని జేసె నందటిం
దవిలి జయించె మన్మథుడు తావకనందను డౌట జేసి మా
ధవ భవదేయులాందరుగ రావ్వధి భక్తమణీంద్ర సేవధీ ? 70

నవదళపద్మమందున జనించుట చేతే గదయ్యే మునశ్రీవే
వాపగధా తచేవి సుతులంద్రిపె నాకైజటాకలాపమం
దోపిక తోవసించి పృజి, నోత్తర వములో లగించి ప్రోచునో
రాపు డమర్శరీరులను, రాఘవ భక్తమణీంద్ర సేవధీ ? 71

తామరసాప్తుడుద్భవ శ్రధా ముదుతావకలోచనంబులై
యే మాఅనుమండుటంగదమ స్థాలిలో సురమర్త్యకోవిద
స్తోమముచే భజింపబడు చుద్ధుచులీనుచు లోకరక్షణ
గ్రామణులై రవైరి చేయ [illegible], ఖండన భక్తమణీంద్ర సేవధీ ? 72

[illegible]

సరసిజగర్భుడుంగుసుమసాయకుడున్ నిజపుత్రులై రమా
ధరలును భార్యలై శ్రుతులు తావక సన్నుతులై సురావళుల్
పరిచరులై నిలింపధుని, పావనపుత్రిక [illegible] గాజెలంగు ని

శ్రీరామాష్టోత్తరశతకము

స్మరసిమతింప శక్యమగునా నిజభక్తమణీంద్రసేవధీ! 73

జలధులు పొట్టగా జలదసంచయముల్ భవదీయకుంతలం
బులుగ ఘనాగ్ని రోమముగ, భూమిధరంబులునేకసాక్షిగాఁ
బలుకువెలంది విత్తమును, భారతిగా విలసిల్లు నిన్ను నే
ర్పుల రసుతింప సాధ్యమె రమాధిపభక్తమణీంద్రసేవధీ! 74

మారుతమూర్పులై దిశలు, మానితకర్ణములై సువృష్టిపొం
పారెడు వర్ష్మమై నిశలు హాస్యులు నిత్యము చెప్పపాటులై
సూరుఁడు మద్ధ వారినిధి, సూనుడు నేత్రయుగంబుగాఁ గదే
పౌరుని సన్నుతింప దరమా నిజభక్తమణీంద్రసేవధీ! 75

బలిసదనాఖిలోకములు పాదయుగంబుగ మర్త్యలోకభూ
తలము కటిస్థలంబుగను, ధాతృజగత్త్రిశిరస్సుగా బహు
స్థలములనుండు లోకములు తన్నిన యంగచయంబుగా సదా
వెలయు భవత్ప్రభావమతి, వేలము భక్తమణీంద్రసేవధీ! 76

శ్రీకరమౌ కడానిని జచేలముగా మహనీయ దుస్తర
త్నాకర మాలయంబుగ మహాత్తర కౌస్తుభమాత్మభూషగా
వాహనవీలుగా నిప్రభు, వస్తితినాశములొలి లీలగాఁ
జేకొనియుండు నిన్నుమతిఁ, జేసెద భక్తమణీంద్రసేవధీ! 77

అమృతము దానయోగ్యమగు నట్టి పదార్థముగా జగత్ప్రమో
దామలఁ గలంచు శాంబరిమ వర్ప్రతిసేరగ మోహ్నమాత్రితో
త్రామలకొస ంఘవిత్రముగఁ దానవసుందర దివ్యమంగళా
గము పరమాస్త్రిగా యశముఁ గాంతువు భక్తమహేంద్రసేవధీ 78

ఘోరదశాస్యుఁ డెల్లనను కొంమున దస్స విభీషణుండు వే
సారకవిప్రభావమున నారకుఁ దెల్పి ఫలంబులేమినిన్
జేరిభజించి పాఖ్యములు సేకొనిచెందె సుభూరికీర్తియై
వారికి వదిగదా శుభద వర్ణ్యము భక్తమహేంద్రసేవధీ 79

శరజనితాగ్నిచే జలధి శంబరముల్ త్రుటిలో దహించియా
శరనిధి గర్వముం బాలఁ జిచ్చయన్న సేతువుఁ గట్టి వానరో
త్కరములదాఁటఁ జేసిన వ్రగల్ జగరామయ యుద్ధమాడించిచె
చ్చెరసు ఖమున్ భూరివయ్యాచే నిజ భక్తమహేంద్రసేవధీ 80

తారకమన్న సద్యశముఁ దాల్చెను తావక రామ శబ్దమీ
తీరున నన్న నామమును తింగనదయ్యెను లోకమందున
క్షారకమూఁ తగాఁ గలిపి కారులకోట్లు లిఖించి పొందుచు
న్నారు గదయ్య మోక్షము సనాతన భక్తమహేంద్రసేవధీ 81

బ్రతుకఁ దలంచి మందుతిని పథనమొనర్చుచుఁ జత్త్రాంచటో
బ్రతుకు మహేంద్ర తోగరళ పానమొనర్చి ధనార్థులైసదా

శ్రీరామాష్టోత్తరశతకము

యతనము సత్త్వమూలధన, మూఁ అఁగనే దుర్గుణాంబటిలో
యతనము లేకరాఁ జెదరవా స్వము భక్తమణేంద్ర సేవధీ 282
తను వున [struck] దార్ఢ్యముఁ కథనము, ధాన్యము గల్గి చరించు వేళ దు
ర్జనుఁ డిల లేదు దైవము న, సాగు సుకష్టము గల్గు వేళఁ బా
యని వగఁ జెంది దేవుఁ డిటులా పడఁ దెచ్చెను [struck] దుష్టుడౌను
చ్చి నరుషతో వచించు నిది, చిత్రము భక్తమణేంద్ర సేవధీ 283
నరసిక త్వమూఢిని జనించెను మన్మథుఁ డై యశస్సున
వారగ భస్త్రి మ్మై పాడము, నష్ఠుత తిగ్మ పరాక్రమంబు నం
క్షేరు వాఙ్బంధుఁ డయ్యెఁ బరికింపఁగఁ జాతురి ధా [illegible]
[illegible] తమ్మైరుషాం స్కారము రుద్రుఁ డయ్యె ననిపన్నైద
భక్తమణేంద్ర సేవధీ 284
తావక సద్గుణంబులు ప్రధాన ఫలావళి గాఁగ నోళ్ల ప.
త్రావళిగాఁగ బావులు యుగ, ముద్భుత శాఖలు గాఁగఁ బాదరం
జేవ యుగంబు బోదె యయి చెల్లగఁ దావక కీర్తి కల్పకం
బై విలసిల్లె నంచుఁ గాని, యాడెద [struck] భక్తమణేంద్ర సేవధీ 285
క్షితిసతితోడ మైథునము చేసిన వేళ భవచ్ఛరీరసం
జాత మహానీయ సౌరభ విశేషము తాను గడించి ధారుణీ

శ్రీరామాష్టోత్తరశతకము

సతిసుము దారవిందఘనచంపకచందనకుందమల్లికా
దితరువులందునుంపగను, తింశనె భక్తమహేంద్ర సేవధీ 286

ధరణిని(గా(గెలించుతణి(, దాంవకకా సుభ దివ్యకాంతిభా
సురకనకాంబరాంబుజదల, సో(కుటచేతె రసాపఘాటిబం
గరుగనులక్ష్మణోనికర, ఘాసులనెల్లపు దుర్గ దించిసు
స్థిరమగు కీర్తి(గాంచె(గద, త్రినేరభక్తమహేంద్ర సేవధీ 287

జలశయనుండవైననిను(, జన్మల నాత్మ(గా(గెలించిత
ఫలమున భూపురంధ్రి సులభంబుగ(గూపతలాకనిమ్నగా
దులనతిలప్రవాహమున(, దోరము సేసిభరింపుచున్నది
స్థలములయందు జంతువుల(, దక్షము భక్తమహేంద్ర సేవధీ 288

నీకు విరోధులైకాలువనేరకదైత్యులనేకయత్నముల్
నైకానియుక్ సుధారసము(గాంచకకాంచి [illegible] రిభూరిదుఃఖము
త్రైకలవంటి వేలుపులు, మిమ్మిల(గొల్చి గదా ఘనామృత
స్వీకృతులై భుజించిరిది, చిత్రము భక్తమహేంద్ర సేవధీ 289

నీరజనాభ యీవులమా, ణోసురనాధునకిచ్చినాడవ
క్రూరునకిచ్చితొక్కమహా, రుంద్రమకో మయవారమాసభక్
మారుతికిచ్చినాడవుర, మామహికిర్కమహివాదువ [illegible] మణి
హారము లేమిలెక్కకన, రాంబర భక్తమహేంద్ర సేవధీ 290

శ్రీరామాష్టోత్తరశతకము

హనుమకు భావిధాతృపదమై పరమాపతికంబు జాత్రనం
దనునకు రాజ్యమై మునివతంసులకున్ భయనాశమైనబం
ధునకు సురూపదంబగుచుఁ దోచిన తావకదానకన్యమ
మ్మునిశము ప్రోచుఁగావక నరాంబరభక్తమహేంద్రసేవధీ 91

ఆలమునందు ధీరులగు నట్టి బలాఢ్యులు రావణాదులుం
బాలసులయ్యు వైరయుతభక్తము గల్గినవారలయ్యునన
వాలినిఁ జంపు నీబలము వాకొని మెచ్చిరి నిందసేయరే
కాలవివేకశూన్యులవనిన్ నిజభక్తమహేంద్రసేవధీ 92

నిత్యవిభూతిఁ బాసి ఘననిత్యులముక్తులనేది భూమిపై
సత్యము ధర్మమున్నిలిపి సాధులఁ బ్రోవఁ దలంచి భూవరా
పత్యమువై జనించుపని పాపవెయుంగక నిందలాడుదు
ష్టులత్యములెన్నఁగా వశమె కేశవభక్తమహేంద్రసేవధీ 93

అమరినకూర్మితో దశరథాగతిఁ జేసినవాని సర్వభూ
తములకుఁ జిక్కకుండ సత్రంబునుఁ గాచెదవాని సర్వభూ
తములకు నిత్యనేనభయదానము టంచు వచించినావు నీ
సముచితవాక్యమున్నెఱపి సాకుము భక్తమహేంద్రసేవధీ 94

జడియకసద్భావమున సన్నిధిఁ జేరినవానినెన్నఁడున్
విడువన ప్రోతుసజ్జనులు విన్నుతించెదరంచు బల్కవే

శ్రీరామాష్టోత్తర శతకము

కడిమిడి నేంద్రపుత్రునకుఁ గావున దవనవిచ్చి కావుమీ
యెడపక చేయు తప్పులు సహింపుము భక్తమహేంద్రసేవధీ ॥ 95

రావణుఁ జేరి ఘోర సమరంబునఁ జంపక పూర్వమే తదీ
యావరజుండు రాఁగ ముదమారఁగఁ బట్టము గట్టినావహో
రావణు శత్రుసేనల పరాక్రమమన్నఁ దృణీకరించి నా
దేవిడిఁ జేసినావటు సుధీమత భక్తమహేంద్రసేవధీ ॥ 96

మానక మేఘనాదుఁ డురు, మాయను బన్నెడు రంబొనర్చిన
ప్రాణికఁ జూచి లక్ష్మణుఁడు, పోర వధించెద వనినన్నని
పానతి యాక బ్రహ్మవరమాశ్రుఁ డొందె జయింపని మ్ముదు
ర్జానవుఁ డెంతమాత్రమని, తాళవె భక్తమహేంద్రసేవధీ ॥ 97

రావణు తోడఁ బోరు సమరంబున డస్సిన వానరేంద్రుసు
గ్రీవుని గాఁగిలించి పరికింపక నీ సతి సాహసంబునీ
వేవిధమైన నీకెట వహించిన భూమితనూజ యేలమ
జ్జీవము దేవినే యనివచింపవె భక్తమహేంద్రసేవధీ ॥ 98

సతముఁ బావనేరకన్ప్రశంసించిర హో విలయాస్త్రమూనిని
ర్భూతము చేయుదుర్ సకల భూములనంచు వచించితీ జగ
న్నేతవు జేతవౌటనన, నెట్టితిగాని తలంపనన్నుఁ డో

శ్రీరామాష్టోత్తరశతకము

కలిపచింపఁగాఁదలచెమ్మెరక్కో నిభక్తమకోండ్రసవధీ ॥99

జనపరినద్ధశాస్సుఁడని నాఁడెపలాయనశక్తిలేకమి
న్నకవిలపించుచుండ రఘునాయక నీవుశిలీముఖంబుతో
యుక్కచనుమంచుఁ బంచితివి దుష్టవిరోధి నిఁగూల్చు వేళల
కులగువారలుందురెర సాస్తిభక్తమకోండ్రసవధీ ॥100

ఆరసివచ్చినక్షేశరుకొంగములక్కివిఢమం డనాకడం
జేరిచిప్రోతునంచుఁగుడిచే తికెదోరములగట్టి నాపుసె
తారమకోవున్నోసంరవె తల్లాలంగించికృపారతుండవై
యొరిమితోడఁబ్రోవుము రఘూత్తమభక్తమకోండ్రసవధీ ॥101

భూమిరసాతలంబునవు భూసుతఁ గైకొనిపోయినంతలో
భూమినిఁజంపఁబూనిశరముల్ నిగుడింప సమస్తభూతముల్
సేమముఁగాన దేవసుర శేఖరుఁడౌ విధివచ్చి వేదవాక్
స్తోమములనుతింపఁగ ప్రేమఁజూచితి భక్తమకోండ్రసవధీ ॥102

కడువడిఁ జేరి వానరులు గట్టిరి సేతుశిలాంతరంబులం
దిడగలచోటసైతమున్ నెపునఁజల్లిచరింపుచుండఁగా
నుడుతనుఁజేరఁదీసికృపనొమినభంగి. మదీయపాతకం

శ్రీ రామాష్టోత్తర శతకము

బడచి సుఖంబు లిమ్మనన, కాంబర భక్తమహేంద్ర సేవధీ ।103

మారమనేది బాడబుఁడు, గొట్టెను తన్నని దుఃఖమొందిన నిన్
జేరి నుతించు మక్కమొలు, శీఘ్రముగా వినిపాలుఁ జేరి యా
మూరు నకర్త్మ దండనముఁ గూర్చి మనమ్ముఁ బ్రోచినట్లుగా
నేఁడు నన్నుఁ దరిఁజేర్పుము భక్తమహేంద్ర సేవధీ ।104

ఘోరకము గృధ్రముక్ మిగుల, కోపముతోఁ గలహించి గూటికై
నీకడఁ జేరి తర్పుమన, నెమ్మతోఁ బరికించిన దేమా
ఘోరమము పాలు సేసి సుర, కోటి నుతింపఁగ గృధ్రముక్ నపా
నిని పరిణ్నుఁ జేసితివి, నిశ్చల భక్తమహేంద్ర సేవధీ ।105

కోసల దేశమందు నినుఁ, గూడి చరించు చరాచరాళిని
దాసులు గాకయున్నఁ గృపఁ, దానిచి మోక్షము సంగినావన
దాసుఁడనై నిరంతరము, తావక పాదములాశ్రయించు నా
గాసిఁ దొలంగఁ జేయవిది, కార్యమె భక్తమహేంద్ర సేవధీ ।106

చారుతరోత్పల ప్రసవ, చంపక సూనములన్ సృజించి వే
వేరము గూర్చి నీకు ని సమర్పణఁ జేసితి దేవ మాన్నిన
వారము కంఠమందా సిగయందల రీమె శోబంధమం దాస్యం
గారము గాధరించిమము, గావుము భక్తమహేంద్ర సేవధీ ।107

ధరణియ తీంద్ర వైష్ణవము, తస్థుఁడఁ గాంపునులోన్ధువుండసు
స్థిరతరమైన వంశజుఁడ, శీలము గల్గిన కల్పనామాంబకున్

సురు-చిరకృష్ణమాచార్యదత్తసూనుడు వేంకటదాసుడుం బరా
త్పరవిరచించినాడనిబాగుగభక్తమణీంద్రసేవధి||108

శ్రీ రామాష్టోత్తర శతకము
సంపూర్ణము

ஸ்ரீரமணி